

תבחינים להקצאת שעות תגבור למקצוע כימיה בכיתות י' – י"ב – תשע"ח ואילך

במסגרת מדיניות המשרד לעודד את לימודי הכימיה בבתי הספר התיכוניים, משרד החינוך מקצה שעות לימוד לבתי ספר המגיישים בקשה בהתאם לנהלים הנדרשים והעומדים בתנאים שיפורטו להלן. ההקצאה מיועדת לבתי ספר עיוניים המקיימים לימודי כימיה לבגרות בהיקף של 5 יח"ל, בכיתות י'–י"ב, בהתאם לתכנית הלימודים המאושרת על-ידי משרד החינוך.

המשרד יקצה תוספת שעות לימוד לבתי ספר שונים העומדים בתנאים שיפורטו להלן. תוספת זו מיועדת ללימודים לבגרות במקצוע כימיה, מעבר לשעות הלימוד התקניות המתקצבות לפי מודל שכר הלימוד בחטיבות העליונות.

על מנת לעודד פתיחת מגמות כימיה חדשות בבתי ספר בהם לא לומדים כימיה המשרד יתקצב את לימודי הכימיה באותם בתי ספר בהם תיפתח מגמה בשנה"ל התשע"ח, ונפתחו מגמות בשנה"ל התשע"ז.

יובהר כי על בית הספר ללמד לפחות 3 ש"ש לכל יחידת לימוד.

תנאי סף

1. בבית הספר מתקיימת מגמת כימיה העונה על אחת מארבע האפשרויות הבאות:

א. "בית ספר שבו נפתחה מגמת כימיה חדשה" (להלן "מגמת כימיה חדשה")
בית ספר שבשנה הקודמת לשנה עברה מבוקשת ההקצבה (תשע"ז), לא התקיימה בו מגמת כימיה ואשר בשנה עברה מבוקשת ההקצבה (תשע"ח) תפתח בו מגמת כימיה חדשה ברמה של 5 יח"ל ובהיקף של לפחות שלוש שעות שבועיות לכל יחידת לימוד לבגרות, לפי תכנית הלימודים לבגרות בכימיה המאושרת על ידי משרד החינוך. בית ספר שבו מתקיימת מגמה חדשה יוכל להגיש בקשה לתקצוב עבור כיתה י' ו/או כיתה י"א.

ב. "בית ספר בו ממשיכה מגמת כימיה" (להלן "מגמת כימיה ממשיכה")
בית ספר שפתח מגמת כימיה בשנה"ל הקודמת לשנה עברה מבוקשת ההקצבה (תשע"ז), ברמה של 5 יח"ל ובהיקף של לפחות שלוש שעות שבועיות לכל יחידת לימוד לבגרות, לפי תכנית הלימודים לבגרות בכימיה המאושרת על ידי משרד החינוך. ובנוסף, יפתח בשנת תשע"ח כיתה מגמה נוספת בכיתה י' או י"א בשכבת גיל נמוכה משכבת הגיל בה נמצאת המגמה הממשיכה. בית ספר שבו מתקיימת מגמה ממשיכה יוכל להגיש בקשה לתקצוב עבור כיתה י' ו/או כיתה י"א ו/או כיתה י"ב.

ג. "בית ספר בו קיימת מגמת כימיה וותיקה צומחת" (להלן "מגמת כימיה וותיקה צומחת")
בית ספר שמספר לומדי מגמת הכימיה בשכבת י"א ו/או בשכבת י"ב, עברה מבוקשת תוספת התקציב, גדל ב- 30% בין השנים תשע"ז ותשע"ח, ומקיים לימודי מגמה ברמה של 5 יח"ל ובהיקף של לפחות שלוש שעות שבועיות לכל יחידת לימוד לבגרות, לפי תכנית הלימודים לבגרות בכימיה, לפחות שנתיים. בית ספר שבו מתקיימת מגמת כימיה וותיקה צומחת יוכל להגיש בקשה לתקצוב עבור כיתה י"א ו/או כיתה י"ב.

ד. "בית ספר בו קיימת מגמת כימיה וותיקה" (להלן "מגמת כימיה וותיקה")
בית ספר שקיימת בו מגמת כימיה וותיקה ברמה של 5 יח"ל ובהיקף של לפחות שלוש שעות שבועיות לכל יחידת לימוד לבגרות, לפי תכנית הלימודים לבגרות בכימיה, לפחות שנתיים (החל מתשע"ו). בית ספר שבו מתקיימת מגמת כימיה וותיקה יוכל להגיש בקשה לתקצוב עבור כיתה י"א ו/או כיתה י"ב.

2. מספר התלמידים:

- א. "מגמת כימיה חדשה" - בכל קבוצת תלמידים הלומדת בכיתות י' או י"א ילמדו לפחות 8 תלמידים.
ב. "מגמת כימיה ממשיכה" - בכל קבוצת תלמידים הלומדת בכיתות י' או י"א או י"ב ילמדו לפחות 8 תלמידים.
ג. "מגמת כימיה וותיקה צומחת" - בכל קבוצת תלמידים הלומדת בכיתות י"א או י"ב ילמדו לפחות 10 תלמידים.
ד. "מגמת כימיה וותיקה" - בכל קבוצת תלמידים הלומדת בכיתות י"א או י"ב ילמדו לפחות 10 תלמידים.

3. **השכלה והכשרה של המורה:** המורה המלמד במגמה עברה מתבקשת ההקצבה בכיתות י'–י"ב הוא לפחות בעל תואר ראשון בכימיה או הנדסה כימית או הנדסת חומרים או הנדסת מזון/ביוטכנולוגיה, ובעל תעודת הוראה בכימיה או רישיון הוראה בכימיה.

במקרים חריגים בהם התואר או תעודת ההוראה של המורה אינם בכימיה או הנדסה כימית או הנדסת חומרים או הנדסת מזון/ביוטכנולוגיה, תוגש בקשה מנומקת בצרף מסמכים, ליחידה המקצועית (מפמ"ר כימיה) שתגבש המלצה מנומקת ותעבירה לאישור וועדת ההקצבות במטה.

כמו כן, במקרים חריגים בהם המורה המלמד המורה המלמד נמצא על סף סיום חובותיו לקראת עמידה בתנאי הסף, ישלח במקביל להגשת הבקשה לתקצוב, אישור לימודים מהמוסד המכשיר וגיליון ציונים עדכני ליחידה המקצועית (מפמ"ר כימיה) שתגבש המלצה מנומקת ותעבירה לאישור וועדת ההקצבות במטה. כתובת

מייל למשלוח chemistry@education.gov.il

4. **השתלמויות:** המורים המלמדים כימיה במגמה בכיתות י"ב עברו השתלמות בהוראת הכימיה, שאושרה בידי המפמ"ר לכימיה ובהיקף שלא יפחת מ-30 שעות, בשנתיים הקודמות לשנת הלימודים עבורה מבוקשת ההקצבה. בנוסף לאמור לעיל, במהלך השנה עבורה מתקבלת ההקצבה יעבור כל מורה המלמד בכיתה המתוקצבת השתלמות בהיקף של לפחות 30 שעות מטעם הפיקוח על הוראת הכימיה, כולל "קהילות מורים לכימיה קרוב לבית". במקרים חריגים, תוגש בקשה מנומקת והתחייבות להשתלם במהלך תשע"ח בהשתלמות בהיקף של לפחות 60 שעות מטעם הפיקוח על הוראת הכימיה. כתובת מייל למשלוח chemistry@education.gov.il

5. מעבדה

בבית הספר קיימת מעבדת כימיה מצוידת כנדרש (כמפורסם באתר הפיקוח על הכימיה) והתלמידים מבצעים בה מעבדות חקר, ניסויים והדגמות במהלך כל שנות ההוראה.

6. לבורנט

בבתי הספר קיים לבורנט על פי התקן.

אופן החלוקה

משרד החינוך יקצה את השעות לבתי ספר עיוניים העומדים בתנאי הסף האמורים לעיל, באופן הבא:

1. 30% מן השעות יחולקו ל"**מגמות כימיה חדשות**" אשר עברו את תנאי הסף. השעות יחולקו לפי מספר התלמידים במגמה, כאשר השעות ינתנו לבתי ספר בהם יש את המספר הנמוך ביותר של תלמידים במגמה, החלוקה תעשה לפי חישוב של 3 ש"ש לכיתה, וכך הלאה בסדר עולה, עד להקצאת מלוא מכסת השעות. ככל שיש לבחור בין מספר בתי ספר בעלי אותו מספר תלמידים, יועדף בית הספר בעל מדד הטיפוח הנמוך לאחר חלוקת מלוא השעות המבוקשות עדיין יותר עודף, השעות העודפות תועברנה לסל השעות של מגמה וותיקה צומחת.

2. 30% מן השעות יחולקו ל"**מגמות כימיה ממשיכות (שנה שנייה)**" אשר עברו את תנאי הסף. השעות יחולקו לפי מספר התלמידים במגמה, כאשר השעות ינתנו לבתי ספר בהם יש את המספר הגבוה ביותר של תלמידים במגמה, החלוקה תעשה לפי חישוב של 2 ש"ש לכיתה, וכך הלאה בסדר יורד, עד להקצאת מלוא מכסת השעות. ככל שיש לבחור בין מספר בתי ספר בעלי אותו מספר תלמידים, יועדף בית הספר בעל מדד הטיפוח הנמוך ביותר. במידה ויוותר עודף שעות, תחולקנה השעות העודפות בסבב נוסף לפי שעה לכיתה לפי סדר העדיפות האמור לעיל. אם לאחר חלוקת מלוא השעות המבוקשות עדיין יותר עודף, השעות העודפות תועברנה לסל השעות של מגמה חדשה.

3. 30% מן השעות יחולקו ל"**מגמות כימיה וותיקות צומחות**" אשר עברו את תנאי הסף. השעות יחולקו לפי מספר התלמידים במגמה, כאשר השעות ינתנו לבתי ספר בהם יש את המספר הנמוך ביותר של תלמידים במגמה, החלוקה תעשה לפי חישוב של 1 ש"ש לכיתה, וכך הלאה בסדר עולה, עד להקצאת מלוא מכסת השעות. ככל שיש לבחור בין מספר בתי ספר בעלי אותו מספר תלמידים, יועדף בית הספר בעל מדד הטיפוח הנמוך ביותר. במידה ויוותר עודף שעות, תחולקנה השעות העודפות בסבב נוסף לפי שעה לכיתה לפי סדר העדיפות האמור לעיל. אם לאחר חלוקת מלוא השעות המבוקשות עדיין יותר עודף, השעות העודפות תועברנה לסל השעות של מגמה וותיקה. מגמה ותיקה צומחת תתקצב לכל היותר ב- 2 ש"ש סה"כ.

4. 10% מן השעות יחולקו ל"**מגמות כימיה וותיקות**" אשר עברו את תנאי הסף ולא תוקצבו בשנתיים האחרונות (תשע"ו ו/או תשע"ז). תחילה יחולקו השעות לבתי הספר שיצהירו כי יגישו את תלמידיהם **לשאלון "מיני מחקר" (חקר ברמה 3) שמספרו 037-376** גם בשנת תשע"ח. השעות יחולקו לפי מספר התלמידים במגמה, כאשר השעות ינתנו לבתי ספר בהם יש את המספר הנמוך ביותר של תלמידים במגמה, החלוקה תעשה לפי חישוב של 1 ש"ש לכיתה, וכך הלאה בסדר עולה, עד להקצאת מלוא מכסת השעות. ככל שיש לבחור בין מספר בתי ספר בעלי אותו מספר תלמידים, יועדף בית הספר בעל מדד הטיפוח הנמוך ביותר. במידה ויוותר עודף שעות, תחולקנה השעות העודפות בסבב נוסף לפי שעה לכיתה לפי סדר העדיפות האמור לעיל. אם לאחר חלוקת מלוא השעות המבוקשות עדיין יותר עודף, השעות העודפות תועברנה לסל השעות של מגמה חדשה ובאם אין צורך בתוספת שעות לסעיף 1, יועברו לסעיף 2 שלאחריו וכן הלאה. מגמה ותיקה תתקצב לכל היותר ב- 2 ש"ש סה"כ.

5. בית ספר שבו "מגמה ותיקה" שתוקצבה בשנתיים האחרונות (תשע"ז ו/או תשע"ו) והוא ומגיש בשנת תשע"ח בקשה כמגמה ותיקה צומחת או כמגמה ותיקה, לא יקבל תקצוב בשנה זו.

בקרה ועיצומים

1. אם יימצא כי בית הספר אינו עומד בתנאים שפורטו לעיל, בלא שנמצא לכך הסבר שיניח את דעתה של היחידה המקצועית וועדת ההקצבות, יקוזזו השעות שהוקצו לבית הספר לכל השנה וכן ניתן יהיה, בהתאם לשיקול דעתה של וועדת ההקצבות ועל בסיס המלצת הגורם המקצועי, לדחות בקשה לקבלת שעות תגבור בכימיה בשנה שלאחר מכן.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית

2. בית הספר ידווח **למפמ"ר כימיה** עד לתאריך 31/12/2017 לכתובת המייל chemistry@education.gov.il על תקציב שקיבל וכן על קיום בפועל של כל תנאי הסף: מספר התלמידים בכל כיתה הלומדת כימיה, מספר שעות הוראת הכימיה בכל שכבת גיל כולל השעות התוספתיות, שם הלבורנט והיקף משרתו, שם המורה והכשרתו, השתתפות המורה בהשתלמות כולל "קהילות מורים לכימיה קרוב לבית". אי דיווח למפמ"ר תבטל את הקצאת השעות לבית הספר לשנת תשע"ז, יובהר כי **לא** ניתן יהיה לבקש חריגה או דחייה בדיווח. דיווח זה אינו בא במקום דו"חות ביצוע לתשע"ח או כל חובת דיווח אחרת למשרד החינוך.
3. אם יימצא בית ספר אשר לא עשה שימוש בשעות שניתנו לו על מנת ללמד כימיה בכיתות שאושרו לו, באופן שהוסכם, יקוזזו שעות הלימוד שהוקצו לבית הספר לכל השנה, וכן ניתן יהיה, בהתאם לשיקול דעתה של וועדת ההקצבות ועל בסיס המלצת הגורם המקצועי, לדחות בקשה לקבלת שעות תגבור בכימיה של בית הספר האמור בשנה שלאחר מכן.
4. במידה ובית הספר לא יגיש דו"ח ביצוע לתשע"ח, כנדרש על ידי המזכירות הפדגוגית, עד ל-31/8/18 בלא שנמצא לכך הסבר שיניח את דעתה של היח' המקצועית, יקוזזו שעות הלימוד במקצוע כימיה שהוקצו לבית הספר לכל השנה.